

29.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/1172-0/2017
Érkezett:	2017 MÁJ 29.
Példány:	Kezelőiroda:
Melléklet:	db

2017-04-27
PÉLDÁNY: 1
MELLÉKLET: 6
PÓLAJSTROMSZÁM: 22.830/15
UTÓIRATON: 15

Alkotmánybíróság

1015 Budapest
Donáti utca 35-45

Budapesti II. és III. Kerületi Bíróság
1035 Budapest, Miklós u. 2.

Jelen alkotmányjogi panasszal támadott határozat száma: 117. Pf 637.814/2016/3.
(Elsőfokú határozat száma: 19.P.III. 22830/2015/25.)

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, [redacted] Kft. [redacted]

indítványozó (Indítványozó) a jelen beadvánnyal a Fővárosi Törvényszéknek a Budapest II. és III. Kerületi Bíróság által 19.P.III. 22830/2015/25. szám alatt hozott határozatát érdemben helyben hagyó 117. Pf 637.814/2016/3. szám alatt hozott határozatával szemben a következő

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő.

Kérjük, hogy az Alkotmánybíróság Magyarország Alaptörvénye (Alaptörvény) 24. cikk (2) bekezdésének d) pontja és az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CII. törvény (Abtv.) 27. § -a alapján állapítsa meg, hogy a Fővárosi Törvényszék 117. Pf 637.814/2016/3. szám alatti határozata sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését, illetve a XXVIII. cikk (7) bekezdését, ezért alaptörvény-ellenes, és a határozatot erre figyelemmel semmisítse meg.

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. A megsemmisíteni kért bírói döntések megnevezése, a határidő-számításhoz szükséges adatok közlése (a jogerős ítélet kézhezvételének időpontja stb.):

A Fővárosi Törvényszék 2017. január 22-ei, 117. Pf 637.814/2016/3. szám alatti határozata alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérem.

A jogerős ítélet kézhezvétele az Indítványozó jogi képviselőjének tájékoztatása szerint 2017. február 24-én történt. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése alapján a sérelmezett döntés kézbesítésétől történt 60 napon belül kell benyújtani az alkotmányjogi panaszt. A 60 nap 2017. április 25-én jár le.

2. Az Alaptörvényben biztosított jog megnevezése:

A megsemmisíteni kért határozat az Indítványozó álláspontja szerint sérti Magyarország Alaptörvényének (Alaptörvény) XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes eljáráshoz való jogot, illetve (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jogot.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései:

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

3. A közvetlen érintettség kifejtése

Az **Indítványozó** (az alapügy felperese) és az alapügy alperese (**Alperes**) ingatlan értékesítésére irányuló megbízási szerződést kötött 2014.09.29-én. A megbízási szerződés potenciális vevők közvetítésére irányult az Indítványozó által az Alperes számára az ingatlan értékesítése érdekében. Az Indítványozó munkatársa 2014.11.11-én bemutatta az ingatlant a Vevőjelöltnek, aki a későbbieknek vételi ajánlatot is tett az ingatlanra, melyet az Alperes el is fogadott, ezt követően azonban az adásvétel nem történt meg, hiszen az Alperes időközben egy újonnan bejelentkezett Vevő számára értékesítette az ingatlant. Az Indítványozó azt állította, hogy a Vevőjelölt kapcsolatban állt a Vevővel és valójában az Indítványozónak való jutalékfizetés megkerülése érdekében, a köztük lévő megbízási szerződés 11. pontját megsértve történt meg az értékesítés. Az Indítványozó a jutalék megfizetéséért fizetési meghagyást indított az Alperes ellen, amely jogerőre emelkedett, majd végrehajtották. Ezt követően az Alperes igazolási kérelemmel, majd ellentmondással élt. Igazolási kérelmét a közjegyző elfogadta, így az ügy az elletmondás révén perré alakult. Az Indítványozó a szerződés 11. pontjának megsértésére hivatkozva keresetében kérte az Alperes marasztalását.

Az *elsőfokú bíróság* a keresetet elutasította a 11. pontban foglalt megsértésének hiányára hivatkozva (elsőfokú határozat száma: 19.P.III. 22830/2015/25.). Az Indítványozó fellebbezéssel élt a döntés ellen. A *másodfokú bíróság* az Indítványozó fellebbezését elutasította, melyet ítéletében többek között a szerződés 10. pontjának semmisségével indokolta. (Megjegyzés: a másodfokú bíróság tévesen hivatkozik ítéletében a 11. pontra, hiszen tartalmilag a 10. pontról beszél, ezért az Indítványozó az eredeti megbízási szerződés szerinti pontra hivatkozik a jelen beadványban.)

A szerződés 10. pontja szerint, *ha szabadpiaci szerződés esetén az ingatlanra vonatkozó szerződés minden kétséget kizáróan és bizonyíthatóan a megbízott közreműködése nélkül jött létre, a megbízottat díj nem illeti meg.* A jelen pont semmisségét a bíróság a fogyasztói szerződésekre vonatkozó, Ptk. 6:104. § (1) bekezdés j) pontjára alapította. Az *elsőfokú bíróság* ítéletének indokolásában hivatkozik a 10. pontra, annak semmisségét azonban nem állapította meg, azt nem észlelte.

Az Indítványozó a 10. pont idézett rendelkezésének semmisségével első alkalommal a másodfokú *ítélet kihirdetésekor* szembesült. Azt megelőzően semmilyen tájékoztatást nem kapott arról, hogy a bíróság semmisséget észlelt. Az Indítványozó mindezek alapján a *tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét* állítja, hiszen a semmisség tényéről való előzetes tájékoztatás és az arra való nyilatkozat megtételének lehetősége hiányában sérült a tisztességes eljáráshoz való jog részeként a meghallgatáshoz való joga (*right to be heard*). A tisztességes eljáráshoz való jog magában foglalja azt a követelményt, hogy a fél megismerhesse az ügy alapját képző tény- és jogkérdéseket, és azokra vonatkozóan nyilatkozatot tegyen.

Ehhez kapcsolódóan az Indítványozó a polgári per egyik legfontosabb alapelvének, a *rendelkezési elvnek sérelmét* is állítja. A rendelkezési elv azt jelenti, hogy a felek a polgári perbe vitt anyagi jogokkal és eljárási jogokkal szabadon rendelkezhetnek. Az Alkotmánybíróság több határozatban foglalkozott a rendelkezési elv meghatározásával (pl. 1/1994. (I.7.) AB határozat), mely határozatok indokolása alapján az eljárásjogi értelemben vett fél rendelkezési joga az önrendelkezési jog egyik aspektusa. A polgári perben a rendelkező cselekmények különösen a kereseti kérelem előterjesztése, a keresetváltoztatás ill. keresetkiterjesztés, a viszontkereset indítása, az elállás a keresettől (viszontkeresettől), a jogról való lemondás, az elismerés, az egyezség kötése. Az Indítványozó a semmisség észleléséről való tájékoztatás hiányában nem élhetett a rendelkezési jogával: az arról való tudomásszerzés esetén például a jogorvoslati kérelem visszavonásának vagy az egyezség kötésének lehetőségével.

A döntés ezen túl sérti a fél polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III törvény (Pp.) 2.§ (1) bekezdése szerinti kötelezettséget, illetve 3.§ (3) bekezdésében foglalt tájékoztatási kötelezettséget, amelynek a bíróság a fentiek alapján nem tett eleget.

Továbbá, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bíróság a semmisséget nem észlelte, a másodfokú bíróság valójában elsőfokú döntést hozott, amely ellen az Indítványozó nemhogy nyilatkozatot nem tehetett, már semmilyen lehetősége nem volt jogorvoslással élni. Így sérült a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező intézményi jog, a *jogorvoslathoz való jog* is. A másodfokú bíróság tehát elsőfokú minőségben járt el, ami sérti a polgári perekben főszabályként alkalmazandó kétfokú bíráskodás elvét és a tisztességes eljárás követelményét. A másodfokú bíróságnak ezen elvek tiszteletben tartása végett, a semmisséget észlelve az ügyet vissza kellett volna utalnia az elsőfokú bíróság elé.

Az Indítványozó a pertörténet további részleteinek megismeréséhez szükséges iratokat mellékletként csatolta.

4. Indokolás arra nézve, hogy a sérelmezett bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény megjelölt rendelkezésével:

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

A bírósági határozata sérti az Indítványozó Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes eljáráshoz való jogát azáltal, hogy a másodfokú bíróság a semmisség észlelésekor semmilyen módon nem tájékoztatta a feleket annak felmerüléséről, így a feleknek nem volt lehetőségük a semmisségre vonatkozóan nyilatkozatok és rendelkező cselekmények megtételére. A tisztességes eljáráshoz való jog a bírósági eljárással szemben támasztott eljárási garanciák rendszerét jelenti. A tisztességes eljáráshoz (fair trial) való alapjog követelménye magában foglalja annak követelményét, hogy a fél bíróság döntésének alapját képező tény- és jog kérdéseket megismerhesse és erre vonatkozóan ügyét megfelelően előterjeszthesse. Ennek megfelelően részét képezi az a követelmény, hogy a bíróság ne alapozza döntését olyan körülményre, amely a felek számára nem ismert, amelyre vonatkozóan a felek álláspontjukat nem tudják megfelelően kifejezni. Az olyan eljárás, amikor a fél képtelen egy a végső döntés alapját képező kérdésben álláspontját kifejezni, mert a bíróság azt bármely korábbi hivatkozás nélkül hivatalból oly módon veszi

figyelembe, hogy arra vonatkozóan a felek álláspontját megkísérelné beszerezni, sérti a meghallgatáshoz való jogot (right to be heard) és ezzel a tisztességes eljárás követelményébe ütközik.

Ennek megfelelően például a tisztességes eljáráshoz fűződő jogot az Alaptörvénnyel azonos módon alapjogként tételező német alkotmány rendelkezései alapján a *német alkotmánybíróság* számos döntésében világossá tette, hogy a felek által nem ismert kérdésekre alapított úgynevezett *meglepetés-döntések* ellentétesek a tisztességes eljárás elvével és sértik az ehhez fűződő alapjogot.

A német alkotmánybíróság éppen a jelen ügy szempontjából releváns probléma vizsgálata alapján szögezte le, hogy az úgynevezett meglepetés-ítéletek alkotmányellenesnek minősülnek arra figyelemmel, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő alkotmányos alapelvvel ütközik, ha az eljárásban olyan tény válik döntő jelentőségűvé, amelynek ilyen jelentőségével az eljárásban résztvevő felek a tőlük elvárt gondosság tanúsítása mellett sem számolhattak. (BVerfG 17.02.2004 -1 BvR 2341/00)

A német alkotmánybíróság ezzel kapcsolatban azt is kiemelte, hogy a bíróság köteles a feleket jogi álláspontjára figyelmeztetni, amennyiben a tényállással szemben olyan elvárásokat támaszt, amelyekkel egy gondos és tájékozott félnek - a jogi felfogások sokszínűsége figyelembevételének elvárhatósága mellett - az eljárás addigi lefolyása alapján nem volt szükséges számolnia. Amennyiben a bíróság elmulasztja az ilyen figyelmeztetést, úgy megsérti a német alkotmány (GG) 103. S (1) bekezdését (BVerfG 02.01.1995 - 1 BvR 320/94).

Hasonló érvelés jelenik meg a BVerfG 29.05.1991 - 1 BvR 1383/90 számú német alkotmánybírósági döntésben is. Ami pedig az úgynevezett meglepetés-ítélet fogalmát illeti, a német legfelsőbb bíróság ezzel kapcsolatban egyértelműen kimondta, hogy abban az esetben beszélhetünk meglepetés-ítéletről (Überraschungsentscheidung), ha a bíróság egy olyan, az eljárás során korábban fel sem merült jogi vagy ténybeli érvre alapozottan dönti el a jogvitát az egyik irányba, amellyel a fél az eljárás addigi menete alapján nem számolhatott (OLG Karlsruhe 03.07.2008 - 1 U 135108).

Az *Emberi Jogok Európai Bíróságának* (továbbiakban: EJEB) releváns ítélkezési gyakorlatából megtudhatjuk, hogy a fellebbviteli bíróságok előtti eljárásra ugyanúgy vonatkoznak az egyezményes követelmények. A 6. cikk 1. bekezdése értelmében kötelezettséget nem állít fel az egyezmény a fellebbviteli bíróságok létrehozására, de ha léteznek ilyen bíróságok, akkor elvárás az állammal szemben, hogy a peres felek e bíróság előtt is élvezzék a 6. cikk 1. bekezdésében foglalt alapvető garanciákat (*Andrejeva kontra Lettország*[GC], no. 55707/00, ECHR 2009, § 97). Így tehát

esetünkben a másodfokú bíróságra is ugyanazok a követelmények vonatkoznak hazánkban, mint az elsőfokú határozatot hozó bíróságra.

A tisztességes tárgyalás elve magában foglalja a kontradiktórius eljárás elvét, ez általánosságban azt jelenti az EJEB gyakorlata alapján, hogy a polgári jogi vagy büntetőjogi eljárásban félként részt vevőknek lehetőségük van arra, hogy megismerjék a bíróság döntésének befolyásolása céljából előterjesztett bizonyítékokat és a benyújtott észrevételeket, és azokhoz megjegyzéseket fűzenek (Ruiz-Mateos kontra Spanyolország, 1993. június 23, series Ano. 262, § 63; McMichael kontra Egyesült Királyság, 1995. február 24, series A no. 307-B, § 80; Vermeulen kontra Belgium, 1996. február 20, Reports of Judgments and Decisions 1996-I, § 33; Lobo Machado kontra Portugália, 1996. február 20, Reports of Judgments and Decisions 1996-I, § 31; Kress kontra Franciaország [GC], no. 39594/98, ECHR 2001-VI, § 74). Ezt kiegészítve az EJEB joggyakorlata alapján megállapítható, hogy szükséges, hogy a kontradiktórius eljáráshoz való jog gyakorlására kielégítő feltételek mellett kerülhessen sor: az eljárásban félként részt vevő számára lehetőséget kell biztosítani arra, hogy megismerje a bíróság előtt fekvő bizonyítékokat, és a megfelelő formában, valamint a megfelelő időn belül észrevételeket tehessen azok léte, tartalma és valósága tekintetében (Krčmář és mások kontra Cseh Köztársaság, no. 35376/97, 2000. március 3., § 42; Immeubles Groupe Kossier kontra Franciaország, no. 38748/97, 2002. március 21., § 26), ha szükséges, a tárgyalás elnapolása útján (Yvon kontra Franciaország, no. 44962/98, ECHR 2003-V, § 39). Az Indítványozó szempontjából a fenti megállapítások alapján fontos következtetések vonhatók le arra vonatkozóan, hogy miként kell biztosítani a fél számára azt, hogy megfelelően tájékozódhasson az ügyben releváns ténybeli és jogi körülményekről és azokra észrevételt tehessen.

Az EJEB ehhez kapcsolódón egyértelműen rögzítette, hogy a tisztességesség követelménye az *eljárásokra teljességükben érvényes*, nem korlátozódik az inter partes meghallgatásokra (Stran Greek Refineries és Stratis Andreadis kontra Görögország, § 49).

Az Indítványozó külön rámutat arra, hogy a strasbourgi bíróság megfogalmazta azt a követelményt, hogy a bíróságnak magának is tiszteletben kell tartania a kontradiktóriusság elvét például abban az esetben, ha *saját hatáskörben* úgy dönt, hogy a felülvizsgálati kérelem benyújtásához való jog elfogadhatatlanság okán nem gyakorolható (Clinique des Acacias és mások kontra Franciaország, nos. 65399/01, 65406/01, 65405/01 és 65407/01, 2005. október 13., § 38; Andret és mások kontra Franciaország(dec.), no. 1956/02, 2004. május 25.). Ebben az ügyben a Semmitőszék tájékoztatta a feleket arról, hogy új érvek várhatóak, és a kérelmezőknek lehetőségük volt a reagálásra, mielőtt a Semmitőszék kimondta az ítéletet. Ez az Indítványozó szempontjából és a másodfokú bírósági

döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztásában különösen releváns, mert ebben az esetben a másodfokú bíróság ezt az EJEB által megfogalmazott követelményt nem tartotta tiszteletben azzal, hogy a semmisséget észlelt és ezt nem hozta a felek tudomására. Ez a gyakorlat tehát az EJEB gyakorlata szerint egyezménybe ütközik.

A tisztességes eljáráshoz való jogot a tájékoztatás hiánya még akkor is sérti, ha a bírósági döntés egyébként helyesnek látszó következtetést tartalmaz. A feleknek ugyanis ez esetben is lehetőséget kell kapniuk egy tisztességes eljárásban arra, hogy tény és jogelőadásait az adott kérdésre vonatkozóan megtehessek, pontosan azért, mert a perben való rendelkezési jogukkal élve valamilyen tény vagy jogi kérdés észlelésekor jogukban áll azt mérlegelni, hogy milyen, további eljárási cselekményt alkalmazva haladjon tovább az eljárás.

A semmisségi okról való tájékoztatás követelményét írja elő a *1/2005 (VI. 15.) PK. vélemény* és a *2/2010 (VI. 28.) PK. vélemény*. Az *1/2005. (VI. 15.) PK. vélemény* kimondja, hogy a Pp. 2. § (1) bekezdése szerint a bíróságnak az a feladata, hogy a feleknek a jogviták elbírálásához, a perek tisztességes lefolytatásához és ésszerű időn belül történő befejezéséhez való jogát érvényesítse. Ennek megfelelően rendelkezik úgy a Pp. 3. § (3) és (4) bekezdés, hogy a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni, illetve mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.

A *2/2010. (VI. 28.) PK. vélemény* alapján a semmisség hivatalból történő észlelése a másodfokú eljárásban is kötelezettség. Erre azonban csak akkor kerülhet sor, ha az elsőfokú eljárás adatai alapján a semmisség egyértelműen megállapítható. A bíróság azonban ebben az esetben is *közli a felekkel*, hogy a perben felmerült tények, adatok alapján meghatározott semmisségi ok fennálltát észleli, ehhez képest milyen bizonyításra lehet szükség, és lehetőséget ad a felek érdemi nyilatkozatainak a megtételére. Ha a másodfokú bíróság hivatalból észleli a semmisségi okot, a feleknek meg kell adnia az *1/2005. (VI. 15.) PK. vélemény* szerint szükséges tájékoztatást, és csak akkor kell az elsőfokú ítéletet hatályon kívül helyeznie, ha a felek úgy nyilatkoznak, hogy a semmisségi okkal kapcsolatban kereseti (vizontkereseti) kérelmet kívánnak előterjeszteni. A PK vélemény e pontja azt az álláspontot erősíti, miszerint a felek tájékoztatása elengedhetetlen abban az esetben, ha a bíróság másodfokon semmisséget észlel: a felek nyilatkozata a fentiek alapján döntő jelentőségű abból a szempontból, hogy a bíróság az első fokú ítéletet hatályon kívül fogja-e helyezni.

Ugyancsak terheli a bíróságot a figyelmeztetési kötelezettség, ha a semmisségi ok fennálltát köztudomású tények, vagy saját hivatalos tudomása alapján állapítja meg [Pp. 163. § (3) bekezdés]. E szabályok alkalmazása azt is lehetővé teszi, hogy a felek a semmisség megállapítása esetére vonatkozó nyilatkozataikat megtegyék, így a megfelelő eljárási szabályok betartásával a Ptk. 237. §-ban (hatályos Ptk. 6:108 - 6:115. §) foglalt jogkövetkezmények alkalmazása iránt kereseti kérelmet vagy viszontkeresetet terjesszenek elő, keresetüktől, viszontkeresetüktől elálljanak, vagy a per megszüntetését kérik, illetve - a jogorvoslati eljárásban - jogorvoslati kérelmüket visszavonják.

Az Alkotmánybíróság az 57/1991. (XI. 8.) AB határozatban kifejtette, hogy a jogszabály tartalma és értelme az, amit annak az állandó és egységes joggyakorlat tulajdonít. A PK vélemények bár nem rendelkeznek jogi kötőerővel, azok iránymutatásul szolgálnak a bíróságok számára. Önmagában egy PK. véleménytől való eltérés még nem alapoz meg alaptörvény-ellenes helyzetet. Akkor azonban, mikor egy PK. vélemény egy Alaptörvényben garantált jog érvényesülése érdekében fogalmaz meg követelményeket, az attól való eltérés már felvetheti az alaptörvény-ellenesség kérdését.

Tájékoztatás hiányában ugyanis sérült az indítványozó eljárásjogi értelemben vett *rendelkezési joga*. Az 1/1994. (I. 7.) AB határozat alapján az eljárásjogi értelemben vett fél rendelkezési joga az alkotmányos *önrendelkezési jog egyik aspektusa*, eljárásjogi vonatkozása, amely az egyén autonómiáját érinti, illetőleg azzal kapcsolatos. A fél rendelkezési jogának elvonása, illetőleg "helyettesítése" sérti az Alaptörvény XXVIII. cikkét. A polgári perben a rendelkező cselekmények különösen a kereseti kérelem előterjesztése, a keresetváltoztatás ill. keresetkiterjesztés, a viszontkereset indítása, az elállás a keresettől (viszontkeresettől), a jogról való lemondás, az elismerés, az egyezség kötése. Az Indítványozó a semmisség észleléséről való tájékoztatás hiányában nem élhetett a rendelkezési jogával: az arról való tudomásszerzés esetén például a jogorvoslati kérelem visszavonásának lehetőségével. A semmisség megállapításával kapcsolatos tájékoztatás elmaradása tehát érdemben befolyásolta a bírósági eljárás eredményét, hiszen annak lehetősége, hogy az Indítványozó a per menetét megváltoztassa, a tájékoztatás hiányában elvi szinten is kizárt volt.

A jogorvoslathoz való jog sérelme

A tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye több elvet és garanciális elemet is magában foglal, többek között a *jogorvoslathoz való jogot* is, melyet az Alaptörvény XVIII. cikk (7)

bekezdése nevesít. Ennek értelmében “mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslással éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti”.

Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata értelmében „a jogorvoslathoz való jog lényegi tartalma a jogalkotótól azt követeli meg, hogy a hatóságok érdemi, ügydöntő határozatait tekintetében tegye lehetővé a valamely más szervhez, vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét” [5/1992. (I. 30.) AB határozat, ABH 1992, 27, 31.; 22/1995. (III. 31.) AB határozat, ABH 1995, 108, 109.; 9/2013. (III. 6.) AB határozat, ABH 2013, 350, 351.; 3157/2014. (V. 23.) AB határozat, ABH 2014, 2017.]

Jelen ügyben az elsőfokú bíróság nem észlelte a szerződés 10. pontjának semmisségét, annak ellenére, hogy arra ítéletében hivatkozott, a szerződés e pontjával foglalkozott. A másodfokú bíróság a semmisséget hivatalból észlelte: erre a hatályos jogszabályok alapján volt is lehetősége, azonban ebben az esetben a kétfokú bíraskodás elvével való összeegyeztethetőség révén az elsőfokú bíróság elé kellett volna visszautalnia ügyet, lehetőséget biztosítva a feleknek arra, hogy egy ilyen tartalmú döntés ellen jogorvoslással éljenek és annak kimondására ne másodfokon kerüljön sor, jogorvoslati lehetőség nélkül. A helyzetet a fentiekben kifejtett tájékoztatás hiánya tovább súlyosbítja: a felek nem reagálhattak érdemben a semmisség észlelésére, nem volt lehetőségük a rendelkezési joguk kibontakoztatására, majd nem élhettek jogorvoslással sem. Így tulajdonképpen egy korábban egyetlen fél által sem hivatkozott, az elsőfokú bíróság által nem észlelt, a másodfokú bíróság tájékoztatásának hiányában a felek tudomására sem hozott jogi megállapításra alapozta ítéletét a másodfokú bíróság, amelyet a felek elsőként az ítélet kihirdetésekor hallottak. A *Pp. 271.§ (2)* értelmében ráadásul a pertárgy értékénél fogva a felülvizsgálat is kizárt. A feleket így a másodfokú bíróság megfosztotta attól a lehetőségtől, hogy a bíróság érdemi határozata ellen jogorvoslással éljenek, egy felsőbb fórumhoz forduljanak, sérült tehát a XVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslathoz való jog.

Összegzés

Nyilvánvaló, hogy a fentiek alapján az egyik fél, az Indítványozó került egyoldalúan előnytelen helyzetbe azáltal, hogy a bíróság a tájékoztatási kötelezettségének nem tett eleget és a semmisséget ennek hiányában állapította meg a jogerős, fellebbezéssel vagy felülvizsgálattal már nem támadható határozatában. A XVIII. cikk (1) és (7) bekezdésének megsértése az Indítványozó számára összességében eredményezte a tisztességes eljárás elvének sérelmét.

Megállapítható tehát, hogy a másodfokú eljárásban az Indítványozó a másik félhez képest *összességében* került alaptörvény-ellenesen kedvezőtlen helyzetbe.

5. Annak bemutatása, hogy az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva:

Az Indítványozó a polgári perrendtartásról szóló *1952. évi III törvény (Pp.) 233. § (1) bekezdése* alapján fellebbezéssel élt az elsőfokú bíróság döntése ellen. A másodfokú bíróság döntése ellen további fellebbezésnek helye nincs.

A felülvizsgálat a *Pp. 271.§ (2) bekezdése* alapján, az ott megjelölt értékhatár miatt a jelen ügyben *kizárt*.

Az Indítványozó tehát a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket kimerítette.

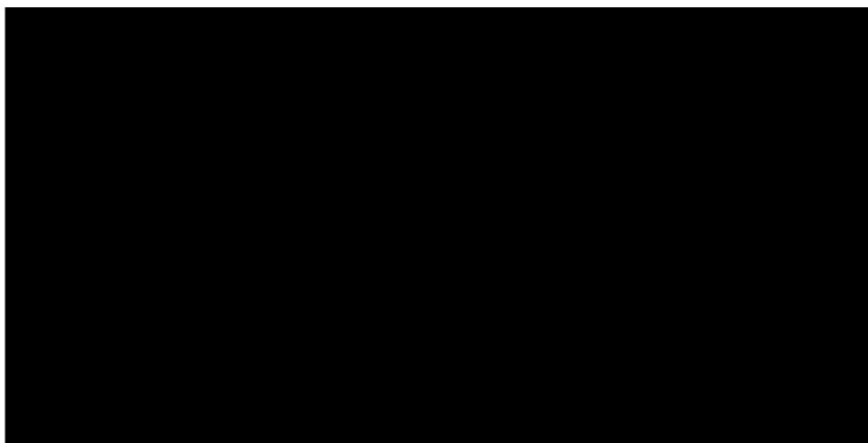
6. Nyilatkozat arról, hogy az ügyben van-e folyamatban felülvizsgálati eljárás a Kúria előtt, illetve arról, hogy kezdeményeztek-e perújítást az ügyben:

Alulírott, Indítványozó

 nyilatkozom, hogy a jelen ügyben felülvizsgálati eljárás nincs folyamatban és nem kezdeményeztünk perújítást.

Kelt: Budapest, 2017. 04.24.

Indítványozó:

Mellékletek:

1. Nyilatkozat az indítvány és a személyes adatok nyilvánosságra hozhatóságáról
2. Az Indítványozó kereseti kérelmének másolata
3. Az elsőfokú bíróság ítéletének másolata
4. Az Indítványozó fellebezésének másolata
5. A másodfokú bíróság ítéletének másolata
6. A felek közötti megbízási szerződés másolata